

{ koaderno } **Amaia Nausia Pimoulier**

Heriotza

Hainbat terapeutaren eta gaian adi-
tuak direnen arabera, bi urte irauten
du izaki maitatu baten galeraren do-
luak. Bi urte horietan fase ezberdine-
tatik pasa behar omen da, edo pasa-
tzen da nahitaez: ukazioa,
negoiazioa, amorrua eta, azkenik, onarpena. Ez
dakit hori egia den eta bakoitzak horrelako egoera
batean sentitzen duen mina neurtu daitekeen, bai-
na egia da gure aita galdu genuenetik, 2017ko urri
hartan okerre gertatuko zenaren berri izan ge-
nuenetik, fase askotarikoak bizi izan ditugula nire
famiiliako kide bakoitzak. Onarpenera baino, etsi-
pena sentitzera iritsi naizela uste dut, edo, beste
modu batean esanda, nire ondoan ez egotera ohitu
naizela uste dut. Zorabioa eta sufrimendua joan di-
ra, baina mina geratzen
da. Sufrimendua, mina as-
katzeko ezina, gaizki sen-
titzearen betebeharra,
erruarekin lotu izan dut
askotan. Hobekixeago
sentitzen nintzen egune-
tan nire aitari huts egiten
niola sentitzen nuen eta
berriro itzultzen nintzen
zulora. Orain ohartu naiz
sufrimendu hori ez zela
batere sakona, dagoena
onartu eta aurrera jarrai-
tzeko ezintasuna baino ez da sufrimendua. Mina,
aldiz, askoz sakonagoa da, eta bere gogortasunean
hazteko eta aurrera jarraitzeko aukera ematen du.

Asteazkenean bi urte bete ziren aita azken has-
perena bota zuenetik. Minak batzuetan nostalgiari
uzten dio lekua, irribarreari ere bai aitaren istorio-
ren bat burura datorkidanean. Eta, gauza guztien
gainetik berari eta bere izateko moduari esker ona.
Inguruan ere mina oso gertutik ezagutzen duten
lagunak ditut noski, eta, besteen min istorioak eza-
gutzen ditudalako, eskertzen diot ere behar bezala
agurtzeko eman zidan aukera. Gure aita alde egin
aurretik izan nuen behar nuen tartea eskerrak

emateko eta esan behar nizkion gauzak esateko. Ez
hori bakarrik, gaixotasunaren aurretik ere berare-
kin aspalditik nituen kontu pendienteak, itxita. Es-
kertuta sentitzen naiz ere bere azken hilabeteetan
jaso zuen arreta eta zaintzarengatik, bai ama, neba
eta hiruron aldetik, baita hainbeste maite zuten se-
nide eta lagunen aldetik ere. Horien artean, esker-
tzekoa ere Nafarroako Ospitalean lehenengo, eta
Iruñeko San Juan de Diosen, langileen aldetik jaso
zuen tratua. Askotan, Osasun zerbitzuan lan egiten
duten lagunak ere baditudalako, borondatez bete-
tzen dituztelako baliabide faltak uzten dituen hu-
tsuneak.

Ez da kontu txikia azken hau. Heriotza duinaren
aldeko borroka funtsezkoa da giza eskubideen
ikuspuntutik, baina baita ikuspuntu politiko bate-

Heriotza duinaren aldeko borroka
funtsezkoa da giza eskubideen ikuspuntutik
eta ikuspuntu politiko batetik. Are gehiago
gaixotasuna eta heriotza hainbeste
desnaturalizatu duen gizarte honetan

tik ere. Are gehiago gaixotasuna eta heriotza hain-
beste desnaturalizatu duen gizarte honetan. Herio-
tza kontu pribatu bat baino ez balitz, aberatsek
baino ezinen lukete izan heriotza duina. Gu, noski,
ez gara aberatsak, eta sistema publiko ahulago ba-
tean nire aitaren sufrimendua hirukoitza zatekeela
ere argi daukat. Berriro datorkit burura zaintzak
erdigunean jartzearen beharra, bizitza guztiaren
zikloan, baita amaieran ere. Zaintza Estatuak bere
gain hartu behar duen kontu zentrala da, momen-
tu honetan lehentasuna izan beharko litzateke, ba-
liabide gehiago bideratuz eta langileen borondate
onaz eta profesionaltasunaz baliatu gabe. •